

UZASADNIENIE

Prokurator oskarżył **W. D.** o to, że:

- w okresie od grudnia 1999 roku do stycznia 2000 roku w O., jako (...) I Oddział w O. będąc zobowiązany do zajmowania się sprawami majątkowymi Banku, nie dopełnił ciężących na nim obowiązków w związku z udzieleniem w dniu 20 stycznia 2000 roku kredytu dyskontowego w wysokości 2.500.000 PLN, poprzez nie przeprowadzenie w stosownym czasie właściwej oceny zdolności kredytowej podawcy i wystawcy weksli, przyjęcie do dyskonta weksli bez oznaczenia waluty, co z mocy prawa czyniło je nieważnymi, wskutek czego bank poniósł szkodę majątkową w wysokości 2.500.000 PLN, albowiem kontrahenci Banku faktycznie nie mieli zamiaru ani możliwości wywiązać się z obowiązku spłaty kredytu, tj. o przestępstwo z art. 296 § 1 i 2 k.k. (zarzut przytoczony w pkt. II części wstępnej wyroku);

- w styczniu 2000 roku w O., jako (...) I Oddział w O. oraz osoba uprawniona do wystawiania dokumentu poświadczyl nieprawdę co do okoliczności mającej znaczenie prawne w ten sposób, że potwierdził podpisem swojego autorstwa w protokole o numerze (...), iż w posiedzeniu Komitetu do spraw Kredytów Wekslowych uczestniczyli pracownicy tegoż banku to jest W. H. oraz A. R. jak i zweryfikowane zostały wówczas przedstawione przez Przedsiębiorstwo (...) S.C z siedzibą w Ż. weksle pod względem zgodności z wymogami prawa wekslowego, choć w rzeczywistości w posiedzeniu tym osoby te nie uczestniczyły, tj. o przestępstwo z art. 271 § 1 k.k. (zarzut przytoczony w pkt. III części wstępnej wyroku).

Wyrokiem z dnia 22 stycznia 2016 r. Sąd Okręgowy w Zielonej Górze w sprawie II K 177/10 uznał oskarżonego **W. D.**, w zakresie czynu opisanego w pkt. II części wstępnej wyroku, za winnego tego, że w okresie od grudnia 1999 roku do 20 stycznia 2000 roku, w O., woj. (...), będąc zobowiązanym na podstawie umowy do zajmowania się sprawami majątkowymi (...) I Oddział w O. jako Dyrektor w/w banku, nie dopełnił ciężących na nim obowiązków w związku z udzieleniem w dniu 20 stycznia 2000 roku współnikom spółki cywilnej J. Ż. (2) i S. Ż. (2) prowadzącymi działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo (...) s.c. J. Ż. & S. Ż." z siedzibą w Ż. kredytu dyskontowego w wysokości 2.500.000 (dwa miliony pięćset tysięcy) złotych, w ten sposób, że nie dokonano prawidłowej oceny trzech weksli wystawionych w dniu 28 grudnia 1999 roku przez prezesa zarządu (...) sp. z o.o." z siedzibą w Ż. A. S. (1) na łączną kwotę 2.500.000 zł m.in. przez zaniechanie przedłożenia ich do zaopiniowania pod kątem zgodności z wymogami prawa wekslowego radcy prawnemu co skutkowało przyjęciem w dniu 20.01.2000 roku do dyskonta weksli nie odpowiadających wymogom prawa wekslowego i co czyniło je nieważnymi z mocy prawa, nie zweryfikowano czy przyjęte do dyskonta weksle pochodzą z dokonanego obrotu gospodarczego pomiędzy podawcą i wystawcą weksli, nie przeprowadzono prawidłowej oceny zdolności kredytowej wystawcy i podawcy weksli pod kątem gwarancji zapłaty za weksle w terminie ich płatności, przyjęto jako dodatkowe zabezpieczenie hipotekę zwykłą w kwocie 2.500.000 zł ustanowioną na nieruchomości rolnej położonej w J., gmina T. składającej się z działek nr (...) bez zweryfikowania rzetelności wyceny wynikającej z operatu szacunkowego zawierającego istotne nieprawidłowości wpływające na zawyżenie wartości nieruchomości - czym wyrządził (...) I Oddział w O. szkodę majątkową w wielkich rozmiarach w wysokości 2.500.000 złotych, albowiem wystawca i podawca weksli nie mieli zamiaru ani możliwości wywiązania się z obowiązku wykupu weksli w terminach ich płatności tj. popełnienia przestępstwa z art. 296 § 1 i 3 k.k. i za to na podstawie art. 296 § 3 k.k. w zw. z art. 296 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności. Nadto na podstawie art. 41 § 1 k.k. i art. 43 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. Sąd Okręgowy w Zielonej Górze orzekł wobec oskarżonego W. D. zakaz zajmowania stanowisk kierowniczych w instytucjach bankowych i kredytowych przez okres 5 lat.

Z kolei od popełnienia zarzucanego oskarżonemu czynu opisanego w pkt. III części wstępnej wyroku oskarżony został przez Sąd Okręgowy w Zielonej Górze uniewinniony.

Z powyższym wyrokiem – w części skazującej oskarżonego W. D. – nie zgodził się jego obrońca, który wywiódł apelację. Z kolei przedmiotowy wyrok w części uniewinniającej oskarżonego W. D. uprawomocnił się. Orzeczenie w tym zakresie nie zostało bowiem zaskarżone.

Obrońca oskarżonego W. D. zaskarżył przedmiotowy wyrok wobec oskarżonego W. D. w całości, zarzucając Sądowi I instancji:

1. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 296 § 1 i 3 k.k. polegającą na uznaniu, iż W. D. zachowaniem swym wyczerpał wszystkie znamiona zarzucanego mu czynu, w tym że zarzucanego mu czynu dopuścił się działając umyślnie, podczas gdy przeprowadzone w sprawie dowody nie pozwalają na dokonanie ustalenia, iż zachowaniem swym W. D. wyczerpał wszystkie znamiona zarzucanego mu czynu,
2. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 296 § 1 i 3 k.k. w zw. z art. 1 § 1 k.k. w zw. z art. 115 § 1 k.k. tj. z jednoczesną obrazą przepisów prawa procesowego art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 414 § 1 k.p.k. polegającą na skazaniu W. D. za czyn z art. 296 § 1 i 3 k.k., podczas gdy czyn zarzucany nie zawierał znamion czynu zabronionego, co winno skutkować uniewinnieniem oskarżonego od zarzutu jego popełnienia,
3. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 296 § 1 i 3 k.k. w zw. z art. 1 § 1 k.k. w zw. z art. 115 § 1 k.k., art. 20 k.k. polegającą na ujęciu w opisie czynu przypisanego okoliczności nieobjętych znamionami czynu z art. 296 § 1 k.k. i wskazaniem tych okoliczności jako objętych zamiarem wystawcy i podawcy weksli cyt.: „(...) albowiem wystawca i podawca weksli nie mieli zamiaru ani możliwości wywiązania się z obowiązku wykupu weksli w terminach ich płatności skutkujących przyjęciem odpowiedzialności W. D. za cudzy zamiar, podczas gdy nawet przy współdziałaniu osób każda z nich odpowiada w granicach swej umyślności lub nieumyślności i nie odpowiada za zamiary innych osób,
4. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 296 § 1 i 3 k.k. polegającą na przyjęciu, iż wyrządzenie szkody zostało objęte zamiarem umyślnym W. D., podczas gdy przyjęcie w czynach przypisanych pozostałym oskarżonym, skazanym z art. 286 § 1 k.k., iż osoby te wprowadziły w błąd pracowników banku (...) S.A. w O. co do zamiaru i możliwości wykupu weksli przedłożonych do dyskonta w terminach ich płatności, doprowadzając do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 2.500 000,00 zł, wyklucza umyślność działania W. D. jako osoby wprowadzonej w błąd,
5. obrazę przepisów prawa materialnego tj. art. 296 § 1 k.k. polegającą na uznaniu, iż W. D. zobowiązany był do zajmowania się sprawami majątkowymi banku (...) S.A. w O., podczas gdy w/w był obowiązany do zajmowania się działalnością gospodarczą tego Oddziału, zaś udzielenie kredytu wekslowego nastąpiło w wyniku zajmowania się działalnością gospodarczą a nie sprawami majątkowymi tego banku, nie mógł zatem wyczerpać znamienia „zajmowania się sprawami majątkowymi”,
6. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 296 § 1 k.k. polegającą na uznaniu, iż W. D. umyślnie wyczerpał wszystkie znamiona zarzucanego mu czynu, podczas gdy żaden z przeprowadzonych w sprawie dowodów nie pozwala na przyjęcie umyślności m.in. zarówno w zakresie przyjęcia nieważnych weksli do dyskonta nieprzeprowadzenia prawidłowej oceny zdolności kredytowej podawcy i wystawcy weksli jak i wyrządzenia szkody w ogóle, a w szczególności w wielkich rozmiarach, zaś uzasadnienie wyroku Sądu nie zawiera żadnych rozważań w zakresie strony podmiotowej i winy, w szczególności odnośnie umyślności m.in. w zakresie wyrządzenia szkody majątkowej w wielkich rozmiarach jak i nieprzeprowadzenia prawidłowej oceny zdolności kredytowej podawcy i wystawcy weksli, przyjęcia nieważnych weksli do dyskonta,
7. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 69 § 1 k.k. polegającą na uznaniu, iż względem W. D. nie zachodzą przesłanki warunkowego zawieszenia orzeczonej kary, podczas gdy upływ ponad 16 lat od daty popełnienia czynu, brak jakichkolwiek zatargów z prawem w tym okresie wskazuje, iż tzw. dodatnia prognoza na przyszłość, iż pomimo warunkowego zawieszenia wykonania kary W. D. będzie przestrzegał porządku prawnego, a w szczególności nie popełni ponownie przestępstwa jest przesłanką urealnioną poprzez upływ owego 16 letniego terminu, żadne zaś względy nie przemawiają za preponderancją prewencji ogólnej nad prewencją indywidualną,

8. obrazę przepisów prawa procesowego, tj. art. 86 § 1 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k. polegającą na dopuszczeniu z urzędu dowodów z umowy o pracę, regulaminów banków, pełnomocnictw udzielonych W. D., dopiero po wykazaniu przez obrońcę w głosach stron, iż czyn zarzucany nie stanowi przestępstwa wobec nie ujęcia w jego opisie źródła obowiązku zajmowania się sprawami majątkowymi tj. czy obowiązek ten wynika z przepisu ustawy, decyzji właściwego organu czy też umowy i poszukiwania dowodów w zakresie źródła obowiązku na skutek okoliczności podanych przez obrońcę w głosach stron, albowiem obrońca podejmował te czynności wykazując, iż brak wskazania należącego do znamion art. 296 § 1 k.k. źródła obowiązku powoduje, iż skoro czyn zarzucany w opisie nie zawiera wszystkich znamion zawartych w art. 296 § 1 k.k. nie jest czynem zabronionym co winno skutkować uniewinnieniem W. D. od czynu nie będącego czynem zabronionym, czynność podjęta przez obrońcę była zatem po myśl art. 86 § 1 k.p.k. podjęta na korzyść oskarżonego i mając na uwadze, iż czynność taka może mieć skutki wyłącznie korzystne dla oskarżonego, poszukując, po wykazaniu uchybienia przez obrońcę, dokumentów wykazujących źródło obowiązku, Sąd dopuścił się obrazy przepisu 167 k.p.k. w zw. z art. 86 § 1 k.p.k. albowiem w tej sytuacji procesowej nie był uprawniony do przeprowadzenia „z urzędu” dowodów w zakresie braków oskarżenia wykazanych przez obrońcę, które winny skutkować uniewinnieniem,

9. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na uznaniu, iż pomiędzy nieważnością weksli a szkodą istnieje związek przyczynowy, podczas gdy pomimo nieważności weksli od J. Ż. (2) i S. Ż. (2) zostały zasądzone, nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z 15.10.2002r. sygn. akt I Nc 161/02 Sądu Okręgowego w Zielonej Górze zaś w stosunku do A. S. i E. S. wyrokiem Sądu Okręgowego w Zielonej Górze I Wydział Cywilny z dnia 15.03.2002r. sygn. akt I C 25/02, wszystkie należności związane z niespłaceniem kredytu wekslowego (z ograniczeniem odpowiedzialności A. S. i E. S. do nieruchomości rolnej niezabudowanej wskazanej w w/w wyroku),

10. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na uznaniu, iż radca prawny banku nie opiniował weksli pod kątem zgodności z wymogami prawa wekslowego, podczas gdy z części końcowej oceny wniosku kredytowego wynika, iż radca prawny banku nie wniósł zastrzeżeń ani do dokumentów ani do proponowanych zabezpieczeń spłaty kredytu wekslowego.

W oparciu o powyższe zarzuty apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie W. D. od zarzutu popełnienia przypisanego mu czynu.

W apelacji zawarty został także zarzut ewentualny obrazy prawa materialnego, tj. art. 296 § 4 k.k., poprzez jego niezastosowanie, w sytuacji gdy przeprowadzone dowody mogą ewentualnie pozwolić na co najwyżej ustalenie, iż W. D. nieумыślnie dopuścił się czynu z art. 296 § 1, 3 i 4 k.k.

Wyrokiem z dnia 18 października 2016 r. Sąd Apelacyjny w Poznaniu zmienił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Zielonej Górze z dnia 22 stycznia 2016 r. w pkt. 2 w ten sposób, że przyjął, iż oskarżony W. D. swoim zachowaniem wyrządził (...) I Oddział w O. szkodę majątkową w wielkich rozmiarach w wysokości 2.500.000 zł, działając w zamiarze ewentualnym, godząc się na jej wystąpienie, z tym że nie dopełnił ciężących na nim obowiązków działając w zamiarze bezpośrednim. W pozostałym zakresie Sąd Apelacyjny zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Na skutek kasacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 9 czerwca 2017 r., sygn. akt. V KK 69/17, uchylił zaskarżony wyrok i sprawę W. D. przekazał Sądowi Apelacyjnemu w Poznaniu do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Przystępując do rozpoznania sprawy, należy na wstępie określić granice, w jakich nastąpiło przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania przez Sąd Najwyższy.

Jak wyraźnie wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu swego wyroku (s. 10), w ponownym rozpoznaniu sprawy rzeczą Sądu Apelacyjnego jest orzec w granicach, w jakich nastąpiło przekazanie, a więc w zakresie, w jakim kasację obrońcy uznano za zasadną (art. 442 § 1 k.p.k.). Spośród szeregu zarzutów wywiedzionej kasacji Sąd Najwyższy za zasadny

uznał jedynie zarzut błędnej oceny dowodów w zakresie dotyczącym ustalenia umyślności działania oskarżonego, a który to zarzut błędnie został postawiony w formule naruszenia prawa materialnego.

W tym miejscu wskazać należy na poczynione z urzędu spostrzeżenie, że opis czynu przypisanego oskarżonemu w zaskarżonym wyroku nie zawiera kompletu znamion czynu przestępnego z art. 296 § 1 i 3 k.k., a taką właśnie kwalifikację przyjął Sąd Okręgowy. Mamy tutaj do czynienia z uchybieniem stanowiącym rażąco naruszenie przepisu art. 412 § 2 pkt 1 k.p.k., zgodnie z którym wyrok skazujący powinien zawierać dokładne określenie przypisanego oskarżonemu czynu oraz jego kwalifikację prawną. Opis czynu przypisanego to dokładny opis wszystkich elementów czynu mających znaczenie dla prawidłowej jego kwalifikacji, niepomijający żadnego aspektu zachowania należącego do ustawowych znamion danego typu przestępstwa (por. wyrok tut. Sądu Apelacyjnego z dnia 13 września 2012 r., sygn. akt II AKa 170/12, Legalis nr 719466). Wymóg dokładności opisu czynu obejmuje także, co oczywiste, znamiona jego strony podmiotowej. Każde znamię przestępstwa powinno znaleźć konkretyzację w opisie czynu. Z opisu czynu powinna w sposób niebudzący wątpliwości wynikać także tzw. forma winy sprawcy. Należy zauważyć, iż ustawa karna przewiduje zarówno umyślny, jak i nieumyślny typ przestępstwa niegospodarności, polegającego na wyrządzeniu szkody w obrocie gospodarczym. W przepisie art. 296 § 1 k.k. stypizowano typ umyślny podstawowy (w § 2 i 3 – typy umyślne kwalifikowane), zaś w art. 296 § 4 k.k. typ nieumyślny. Znamiona strony przedmiotowej czynów stypizowanych odpowiednio w przepisach art. 296 § 1 i § 4 k.k. pokrywają się. Stąd też w przypadku przypisania w wyroku skazującym przestępstwa z art. 296 § 1 k.k. w opisie tego czynu powinna znaleźć odpowiednie odzwierciedlenie okoliczność umyślnego działania sprawcy, tj. istnienia po jego stronie zamiaru bezpośredniego bądź ewentualnego. Nie jest wystarczające wskazanie formy winy w uzasadnieniu wyroku, gdyż stanowi ono jedynie dokument sprawozdawczy, który ma za zadanie wyjaśnienie rozstrzygnięć zwartych w wyroku.

W zaskarżonym wyroku skazano W. D. za przestępstwo z art. 296 § 1 i 3 k.k., pomijając w opisie tego czynu znamiona strony podmiotowej. Sąd Okręgowy dopuścił się tu rażąco naruszenia przepisu prawa procesowego, tj. art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k., mającego niewątpliwie wpływ na treść wyroku. Już choćby z tego powodu w świetle art. 440 k.p.k. zaskarżony wyrok nie mógł się ostać w takiej postaci, w jakiej wydał go Sąd Okręgowy. Co przy tym istotne, w zaistniałym układzie procesowym wyłączone było dokonanie ingerencji w zaskarżony wyrok poprzez dodanie do opisu przypisanego czynu elementów wskazujących na umyślność działania oskarżonego. Wszak wyrok Sądu Okręgowego został zaskarżony wyłącznie na korzyść oskarżonego i Sąd Apelacyjny, będąc związany zakazem reformationis in peius (art. 434 § 1 k.p.k.), nie był władny dokonywać jakichkolwiek zmian w wyroku na niekorzyść oskarżonego.

Niezależnie jednak od powyższego, Sąd Apelacyjny po przeprowadzeniu kontroli odwoławczej zaskarżonego wyroku w zakresie, w jakim sprawa została mu przekazana do ponownego rozpoznania przez Sąd Najwyższy, stanął na stanowisku, że - w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego - brak jest wystarczających podstaw do kategoriycznego ustalenia, iż oskarżonemu tempore criminis towarzyszył zamiar popełnienia inkryminowanego mu czynu polegającego na wyrządzeniu szkody w obrocie gospodarczym poprzez niedopełnienie obowiązków.

Zgodnie z opisem przypisanego wyrokiem Sądu Okręgowego czynu, którego – jak już wyżej wskazano – nie można zmienić na niekorzyść oskarżonego, będąc zobowiązany do zajmowania się sprawami majątkowymi pokrzywdzonego Banku, oskarżony nie dopełnił ciężących na nim obowiązków w związku z udzieleniem kredytu dyskontowego w ten sposób, że: 1) nie dokonano prawidłowej oceny trzech weksli wystawionych w dniu 28 grudnia 1999 roku przez prezesa zarządu (...) sp. z o.o.” z siedzibą w Ż. A. S. (1) na łączną kwotę 2.500.000 zł m.in. przez zaniechanie przedłożenia ich do zaopiniowania pod kątem zgodności z wymogami prawa wekslowego radcy prawnemu, co skutkowało przyjęciem w dniu 20.01.2000 roku do dyskonta weksli nie odpowiadających wymogom prawa wekslowego i co czyniło je nieważnymi z mocy prawa, 2) nie zweryfikowano, czy przyjęte do dyskonta weksle pochodzą z dokonanego obrotu gospodarczego pomiędzy podawcą i wystawcą weksli, 3) nie przeprowadzono prawidłowej oceny zdolności kredytowej wystawcy i podawcy weksli pod kątem gwarancji zapłaty za weksle w terminie ich płatności, 4) przyjęto jako dodatkowe zabezpieczenie hipotekę zwykłą w kwocie 2.500.000 zł ustanowioną na nieruchomości rolnej położonej w J., gmina T. składającej się z działek nr (...) bez zweryfikowania rzetelności wyceny wynikającej z operatu szacunkowego zawierającego istotne nieprawidłowości wpływające na zawyżenie wartości nieruchomości.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego przypisane oskarżonemu niedopełnienie obowiązków wynikało jedynie z naruszenia przez niego reguł ostrożności, których winien był dochowywać z uwagi na pełnioną przez siebie funkcję dyrektora oddziału pokrzywdzonego Banku. Brak jest bowiem wykładników istnienia po stronie oskarżonego choćby ewentualnego zamiaru naruszenia obowiązków i wyrządzenia szkody pokrzywdzonemu Bankowi.

Bezspornie oskarżony nie był przeszkolony w zakresie prawa wekslowego. Problematyka z zakresu prawa wekslowego niewątpliwie należy do obszaru specjalistycznej wiedzy prawniczej. Braku oznaczenia waluty w stosownym miejscu weksla nie można uznać za tak oczywiste uchybienie, że od razu rzuca się w oczy, nawet osobie niedysponującej specjalistyczną wiedzą w zakresie prawa wekslowego.

W tym miejscu wskazać należy, że Sąd Okręgowy nie nadał odpowiedniego znaczenia pozytywnemu zaopiniowaniu przez radcę prawnego A. K. rekomendacji transakcji kredytowej z dnia 19 stycznia 2000 r. Należy zauważyć, że w swej opinii (zawartej w treści ww. rekomendacji) radca prawny podała wprost, że „przedłożone dokumenty pod względem formalnej poprawności i aktualności są prawidłowe”, zaś „proponowane zabezpieczenia są zgodne z Instrukcją służbową Nr E/15” (por. k. 506). Rodzajem kredytu wskazanym w rekomendacji był kredyt wekslowy (k. 504), natomiast zabezpieczeniem była hipoteka na nieruchomości niezabudowanej we wsi J. o wartości 2.500.000 zł (k. 505). Analiza pełnej treści dokumentu w postaci wspomnianej rekomendacji transakcji kredytowej prowadzi do wniosku, że mógł on wywołać u oskarżonego wrażenie, że kontrola, której dokonała radca prawny obejmowała weksle przedstawione do dyskonta, a także sposób zabezpieczenia kredytu. Racjonalne jest więc uznanie, iż oskarżony kontynuował procedowanie wniosku kredytowego, działając w zaufaniu do opinii podmiotu profesjonalnie świadczącego usługi prawne i dokonującego weryfikacji dochowania szczegółowych wymogów formalnych. Tak więc naruszenie obowiązków opisanych wyżej w punktach 1, 2 i 4 wynikało jedynie z nazbyt bezkrytycznego - w obliczu skali rozpatrywanej transakcji i braku wcześniejszej współpracy z klientem - podejścia do dość ogólnie sformułowanego przez radcę prawnego stanowiska.

Nie sposób też uznać, iż oskarżony tempore criminis umyślnie poniechał pogłębionej oceny zdolności kredytowej wystawcy i podawcy weksli pod kątem gwarancji zapłaty za weksle, co miałyby pozostawać w związku przyczynowym z powstałą szkodą, skoro – jak ustalił Sąd Okręgowy – pracownicy pokrzywdzonego Banku, w tym oskarżony, zostali wprowadzeni w błąd przez A. S. (2) i J. Ż. (2) co do zamiaru i możliwości wykupu weksli przedłożonych do dyskonta. Należy odnotować, że w pkt. 1 części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku wspomniane osoby zostały skazane za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. na szkodę pokrzywdzonego Banku. Nie sposób w szczególności pominąć, że J. i S. Ż. (2) w ramach procedury ubiegania się o kredyt dyskontowy w pokrzywdzonym Banku całkowicie zataili fakt wcześniejszego zaciągnięcia kredytu dyskontowego w wysokości 6 milionów złotych w I Oddziale Banku (...) S.A. w K.. Nie budzi zastrzeżenia co do wiarygodności wyjaśnienie oskarżonego, że uzyskanie przez pracowników oddziału pokrzywdzonego Banku w O. zawczasu wiedzy o tym, że spółka cywilna (...) korzysta już ze wspomnianego kredytu, spowodowałyby, że złożony w tym oddziale wniosek o kredyt dyskontowy nie byłby dalej procedowany.

W związku z powyższym należało przyjąć, iż strona podmiotowa czynu oskarżonego polegała na nieumyślności (art. 9 § 2 k.k.). Oskarżony w istocie nie mając zamiaru wyrządzenia pokrzywdzonemu Bankowi szkody majątkowej przez niedopełnienie ciężących na nim obowiązków, uczynił to jednak wskutek niezachowania ostrożności wymaganej od niego jako dyrektora oddziału Banku. Jednocześnie możliwość popełnienia przedmiotowego czynu, zważywszy na posiadaną wiedzę dotyczącą ryzyka działalności bankowej oraz specyfikę transakcji dokonanej przez pokrzywdzony Bank z J. i S. Ż. (2), oskarżony mógł przewidzieć. Stan psychiczny towarzyszący popełnionemu czynowi nosił cechy tzw. niedbalstwa. Realizacja zaś wszystkich znamion strony przedmiotowej czynu stypizowanego w art. 296 § 4 k.k. nie budziła najmniejszych wątpliwości i nie wymaga w tym miejscu szerszego komentarza. W tej sytuacji należało dokonać ingerencji w zaskarżony wyrok. Ustalić należało, że oskarżony W. D. nieumyślnie nie dopełnił ciężących na nim obowiązków opisanych w przypisanym mu czynie i tym samym wyczerpał znamiona czynu określonego w art. 296 § 4 k.k.

Jednocześnie spostrzec należało, iż w stosunku do tak ustalonego i prawnokarnie zakwalifikowanego czynu nastąpiło już przedawnienie karalności. Czyn został popełniony w okresie od grudnia 1999 roku do 20 stycznia 2000 roku.

Występek z art. 296 § 4 k.k. zagrożony jest karą pozbawienia wolności do lat trzech. Zagrożenie to nie podlegało zmianom w czasie od chwili popełnienia czynu do chwili orzekania. W tej sytuacji karalność tego przestępstwa ustaje z mocy przepisu art. 101 § 1 pkt 4 k.k. po upływie lat pięciu od jego popełnienia. Nadto, jako że w niniejszej sprawie w tym czasie wszczęto postępowanie karne przeciwko oskarżonemu, okres pięcioletni uległ przedłużeniu o kolejne pięć lat (art. 102 k.k.), co daje łącznie 10 lat. Zatem przedawnienie karalności czynu popełnionego przez oskarżonego nastąpiło w dniu 20 stycznia 2010 roku. Z tego powodu zaskarżony wyrok skazujący należało uchylić i na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 umorzyć postępowanie karne przeciwko oskarżonemu.

O kosztach procesu w niniejszej sprawie - w części dotyczącej oskarżonego W. D. - orzeczono po myśli art. 632 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k., obciążając nimi Skarb Państwa.

Henryk KomisarSKI Marek Hibner Przemysław Grajzer